

El Nucli Antic viu!

Ignasi Perramon i Carrió

Fàbrica del Salt, a la via de Sant Ignasi

Fa set anys, l'Ajuntament de Manresa va aprovar el Pla Integral de Revitalització del Nucli Antic. Un compromís de la ciutat amb el seu centre històric fins a l'any 2010. Justament avui es fa una sessió per valorar el seu acompliment, i els nous reptes de futur.

L'any 2001 el Nucli Antic estava molt degradat. Era un procés al qual no es veia final. Necessitàvem una intervenció decidida i en tots els fronts.

Per això, quan vàrem convocar la primera sessió de debat del Pla Integral de Revitalització del Nucli Antic (PIR-NA), l'èxit va sorprendre l'empresa. Hi van acudir moltes persones entre l'esperança i un punt d'incredulitat que va costar de superar.

Definir un pla és necessari si es volen fer bé les coses. Si es vol avançar. Després la realitat va canviant i el pla ha d'anar tenint ajustos, que sempre es poden fer millor

si d'entrada es tenen les coses clares.

Quan el PIRNA es va aprovar el 2001 reunia una condició fonamental: tenir el consens polític i social de Manresa. En aquest document concretàvem quin era el Nucli Antic que volíem, l'estratègia d'intervenció, i els programes i les accions per revitalitzar-lo. És un compromís de Manresa amb el seu centre històric, i la seva gent. És un projecte pioner a nivell del país, i va ser dels primers barris triats per la Generalitat per aplicar el Pla de Foment de Barris.

El pla tenia clar que intervenir a l'espai públic era una condició necessària però no suficient. Que calia millorar les condicions de l'habitatge per viure dignament, reforçar l'activitat econòmica, crear noves places d'aparcament, crear-hi nous equipaments, prestar atenció especial als més febles –la gent gran i els infants i les persones sense feina–, i fomentar la vida associativa i l'autoestima

dels residents. Treballar amb criteris de sostenibilitat. Fer desaparèixer de l'imaginari col·lectiu de la ciutat l'estigmatització del Nucli Antic.

Des del 2001, la situació ha canviat molt. El balanç de l'acompliment del pla és clarament positiu. En xifres, s'han acomplert el 70% dels objectius fixats, cosa que correspon als 7 anys transcorreguts dels 10 totals del pla. Però cal reconèixer que no tot ha sortit bé. En el resultat hi ha clars i ombres.

Avui el Nucli Antic ha augmentat la població, s'ha re-jovenit, i és més diversa que mai. No hem aturat, però, que segueixi marxant-ne gent del barri de sempre. La gran arribada recent de nous ciutadans ha tingut un impacte fort que ha arribat al 30% de la població, i en alguns carrers tenen una presència majoritària. En ser una població d'arribada recent, cal un temps per anar teixint les rela-

Plaça Gispert

cions de veïnatge i l'arrelament. El procés és més complex.

Només cal que feu un repàs del que s'ha incorporat d'equipaments (nou Conservatori, CAP del carrer del Remei, ludoteca, els nous jutjats,...), dels carrers i places que s'han urbanitzat, del canvi de tot l'enllumenat, dels nous aparcaments soterrats, de com han canviat els edificis amb les façanes rehabilitades, etc. El Pla de Barris hi ha ajudat i, tot i el retard i el debat entorn d'alguns projectes com el de la Reforma, el canvi físic ha estat molt gran i positiu. Comproveu-ho si no amb algunes fotos fetes per vosaltres mateixos fa pocs anys.

La rehabilitació dels edificis d'habitatges ha avançat però aquí hi ha molta feina per fer. El boom immobiliari dels últims anys ha activat el mercat però la forma d'actuar d'alguns agents especuladors, que compraven edificis antics sencers i els omplien de llogaters sense fer cap obra de rehabilitació, ha perjudicat el procés, i encara el retarda. I hem de parlar de la bona feina que ha fet FORUM, que es nota, i per contra, que els constructors i promotors locals no han apostat gens pel Nucli Antic.

L'activitat econòmica, i sobretot el comerç, ha anat mantenint una presència notable i representa prop del 25% dels establiments de comerç de la ciutat. I s'obren oportunitats per al turisme.

Els programes socials per fomentar la vida comunitària s'han anat aplicant, des del mateix Ajuntament, des de les associacions de veïns i les entitats socials. Però no s'han visualitzat prou, i ha faltat segurament una coordinació

més intensa. I la riquesa associativa del Nucli Antic segur que pot aportar més en el futur.

La situació de crisi econòmica que s'ha fet present cap a finals del 2008 ens obligarà a estar molt més atents a les necessitats de les persones i les famílies en situació més precària, sobretot aquelles que no tenen xarxa de suport familiar.

La inspecció tècnica periòdica dels edificis iniciada el 2007 segur que ens ajuda a evitar problemes de futur, sobretot en un element tan fonamental com les cobertes per la seguretat i la solidesa dels edificis, i accelerarà el ritme de la rehabilitació més imprescindible. També haurem d'intensificar els esforços per atreure inversors privats, perquè la crisi pot frenar les rehabilitacions integrals que són tan convenientes per no aturar el procés.

El PIRNA és un bon instrument que hem anat revisant periòdicament (cada 2 o 3 anys).

Del debat de les jornades, se'n desprèn que ara que s'acosta al final del seu termini, i partint de la situació actual, caldrà refer-lo marcant estratègies i accions almenys per al període 2010-2015, que és la vigència del Pla Estratègic de Manresa.

La revitalització del Nucli Antic és una cursa de fons. Sóc optimista. Avancem, però encara ens queda molt camí. Seguirem apostant-hi. És un tema estratègic de ciutat.

Ignasi Perramon i Carrió

Tinent d'alcalde, regidor de Cultura, Turisme i Immigració
Ajuntament de Manresa